

Na temelju članka 58. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ("Narodne novine" broj 87/08. i 86/09.) te članka 51. Statuta Srednje škole Isidora Kršnjavoga Našice, Školski odbor je u suradnji s Nastavničkim vijećem na sjednici održanoj dana 26. veljače 2010. godine donio

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA

ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE KODEKSA

Članak 1.

Etički kodeks sadrži temeljna načela moralnog ponašanja, te pravila primjerenog ponašanja neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Srednjoj školi Isidora Kršnjavoga Našice (u daljnjem tekstu: Škola).

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe muškog i ženskog spola.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i njenih radnika, uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Škole, radnika i učenika.

Etički kodeks sadrži:

- temeljna načela i pravila u odnosu na moralno prihvatljivo ponašanje Školi i izvan nje;
- etička pravila u nastavnom procesu u Školi;
- etička pravila odnosa prema roditeljima i strankama

Članak 2.

Etički kodeks odnosi se na svaku osobu koja u Školi radi prema ugovoru o radu, ugovoru o djelu i ugovoru o volonterskom radu (u daljnjem tekstu: radnik).

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu radnici Škole, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

II. TEMELJNA NAČELA ETIČKOG KODEKSA ŠKOLE

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 3.

Škola donošenjem i provođenjem Etičkog kodeksa svakom radniku i učeniku osigurava ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštovanje integriteta i dostojanstva osobe

Članak 4.

Svi radnici, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo pravednosti i jednakosti

Članak 5.

Radnici škole, učenici i roditelji trebaju se ponašati u skladu s načelima jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

Radnici ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Roditelji i učenici trebaju se pridržavati obveza u skladu s načelom jednakosti i pravednosti.

Načelo profesionalnosti

Članak 6.

Od radnika se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svom djelovanju radnici slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.

Svi radnici trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima, ali i njegovati pozitivnu komunikaciju, te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena u školi i izvan nje.

Zabranjeno je učenicima davati plaćenu poduku iz predmeta koji mu nastavnik predaje. Zabranjeno je privatno plaćenu poduku izvoditi u prostorijama škole.

Verbalna i neverbalna komunikacija radnika treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u školi i zajednici.

Radnici za vrijeme obavljanja poslova u školi i onih u vezi s radom Škole trebaju biti prikladno odjeveni.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 7.

Od svih radnika očekuje se poštivanje pravnih propisa i pravnih postupaka glede radnih obveza u školi.

U svakom slučaju, u kojem postoji neslaganje oko tumačenja i primjene načela Etičkog kodeksa, radnici su obvezni pokušati sporna pitanja riješiti najprije dogovorno unutar Škole.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 8.

Radnik treba poštovati osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost .

Kriteriji vrednovanja i napredovanja su: stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo mirnog suživota u školi

Članak 9.

Obveza je radnika svojim ponašanjem nastojati ostvariti ugodno radno ozračje u školi.

Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa drugu osobu, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti, ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.

Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti ravnatelju ili nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti

Članak 10.

Radnici trebaju težiti objektivnosti. Ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljane djelatnosti ili profesionalne obveze.

III. ETIČKA PRAVILA U NASTAVNOM PROCESU

Članak 11.

Radnici koji sudjeluju u nastavnom procesu:

- potiču slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, pedagoških i znanstvenih metoda;
- motiviraju učenike na učenje i druge oblike stvaralaštva;
- potiču na izražavanje vlastitog mišljenja te razvijaju samopouzdanje učenika;
- objektivni su i nepristrani pri ocjenjivanju učenika, uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici protežirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti;
- uvažavaju i prihvaćaju učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućavaju im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima;
- razvijaju domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.
- informacije o učenicima i njihovim obiteljima smatraju se povjerljivim i predstavljaju profesionalnu tajnu;
- ne smiju koristiti metode psihološkog pritiska kojima se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika;
- kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, dužni su u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije;
- ne smiju kažnjavati neposluš učenika udaljavanjem iz razreda, osim u slučaju ako ih upućuju stručnoj službi ili ravnatelju škole.

Članak 12.

Odnos učenika prema nastavi

- tijekom pisanih provjera znanja ne smiju prepisivati, šaptati, dobacivati upadice i šale;
- učenici se trebaju primjereno ponašati na nastavi: ne psovati, vrijeđati, rugati se, provocirati, fizički i verbalno ometati u radu druge učenike i nastavnika;
- treba aktivno sudjelovati u nastavi i drugim aktivnostima te osobno pridonositi timskom radu;
- redovito dolaziti na nastavu i ne kasniti;
- izvršavati svoje obveze;
- doći na nastavu primjereno odjeveni.

IV. ETIČKA PRAVILA PREMA RODITELJIMA I STRANKAMA

Članak 13.

Radnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima / skrbnicima učenika;

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije radnici su dužni biti dostupni svim roditeljima zainteresiranim za razgovor.

Odnos radnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti profesionalan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Ako roditelj učenika prema radniku postupi na neprimjeren način, dužan je o tome obavijestiti ravnatelja koji će poduzeti radnje u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i važećim Protokolima o sprječavanju nasilja.

Radnici su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI RADNIKA

Članak 14.

Odnos radnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan.

Radnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi podcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.

Svoje mišljenje o stručnim pitanjima trebaju izreći javno ukoliko je ono utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Međusobni odnos radnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Radnici su dužni uzdržavati se od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog radnika škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

VI. POŠTIVANJE ETIČKOGA KODEKSA

Članak 15.

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih radnika Škole.

VII. Etičko povjerenstvo

Članak 16.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz njega u Školi se osniva Etičko povjerenstvo (u daljem tekstu: Povjerenstvo).

Povjerenstvo ima tri člana. Članovi Povjerenstva međusobno biraju predsjednika.

Predsjednika i članove Povjerenstva imenuje ravnatelj na temelju stručnih znanja iz redova zaposlenika na prijedlog Skupa radnika na vrijeme od 4 (četiri) godine.

Pitanja iz svoje nadležnosti Povjerenstvo rješava zaključkom koji donosi većinom glasova.

Povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Način rada Povjerenstva uređuje se Poslovníkom koji Povjerenstvo donosi većinom glasova svojih članova na prijedlog predsjednika.

VIII. pritužbe zbog kršenja odredaba etičkog kodeksa

Članak 17.

O pokretanju postupka odlučuje Povjerenstvo prema Poslovníku o radu, a na temelju vlastite inicijative ili na inicijativu radnika, učenika, roditelja, skrbnika i drugog građanina (u daljem tekstu: podnositelj) koji smatra da su prekršene odredbe ovoga Kodeksa.

Podnositelj može dostaviti svoju pritužbu Povjerenstvu.

Pritužba treba biti u pisanom obliku, obrazložena i argumentirana, uz potpis podnositelja. Pritužba mora sadržavati opis činjeničnog stanja i podatak o odredbama etičkog kodeksa, koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

U okviru postupka Povjerenstvo je dužno provjeriti sve okolnosti važne za ocjenu slučaja.

Pritužbu podnositelja Povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju i ravnatelju u roku od 15 dana od dana primitka pritužbe.

Ako je povredom ovoga Kodeksa došlo do povrede zakona, u roku od 15 dana od dostave zaključka, ravnatelj o tome izvještava nadležno tijelo, a u slučaju kršenja drugog propisa ili općeg akta Škole, ravnatelj donosi odluku o daljnjem postupanju.

IX. javnost etičkog kodeksa

Članak 18.

Etički kodeks ističe se u zbornici Škole ili na vidnom mjestu u Školi.

Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 19.

Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa.

Članak 20.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 602-01/10-01/10.

URBROJ: 2149/11-01-10-1.

Našice, 1. ožujka 2010.

Predsjednica Školskog odbora:

Ljiljana Kasapović, prof.